

Raadsinformatiebrieft

RIB nummer 2024 50
collegevergadering d.d. 26 maart 2024
programma Circulaire en duurzame hoofdstad
portefeuillehouder M. Pollux

ons kenmerk 149868
team RGWBET
steller A. van der Genugten
telefoonnummer +31 77 2079169
e-mail a.vandergenugten@venlo.nl
datum 8 maart 2024
bijlage(n) 2
datum verzonden

26 MAART 2024

Onderwerp

Afronding fase 1 gebiedsverkenning 't Hanik en herijking beleidskader Nieuwe Energie

Kennisnemen van

Middels deze raadsinformatiebrieft stellen we u op de hoogte van de voortgang van de energieke gebiedsverkenningen en de herijking van het beleidskader Nieuwe Energie.

Aanleiding van

In maart 2023 bent u middels een raadsinformatiebrieft (nr. 13-2023) geïnformeerd over het afronden van de eerste fase van de gebiedsverkenning in het Meelderbroek in Belfeld. Daarnaast bent u op dat moment ook geïnformeerd over het starten van de eerste fase van de gebiedsverkenning in 't Hanik in Lomm. Op 11 november 2023 heeft uw raad een 29 tal artikel 44 vragen gesteld aan ons college welke wij op 21 december 2023 hebben beantwoord. De eerste fase van de gebiedsverkenning in 't Hanik is nu afgerond en wij vinden het belangrijk om u op de hoogte te stellen van de resultaten en u te informeren over het vervolgproces. Daarnaast willen wij een statusupdate geven van de gebiedsverkenning in het Meelderbroek.

Kernboodschap

In 2022 heeft uw raad het beleidskader Nieuwe Energie vastgesteld. Met dat beleidskader geven wij als college richting aan uw doelstellingen en randvoorwaarden voor het grootschalig en kleinschalig opwekken van duurzame energie (elektriciteit).

Het beleidskader Nieuwe Energie kent een sterke relatie met de kort daarvoor vastgestelde Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (hierna RES). De regionale (kwantitatieve) opgave voor energieopwekking vanuit de RES is in het gemeentelijke beleidskader Nieuwe Energie doorvertaald naar lokale uitgangspunten. Zo heeft de RES in de gehele regio een aantal 'potentiegebieden' aangewezen. Dit zijn vanuit een landschappelijk perspectief mogelijk interessante gebieden voor grootschalige energieopwekking. Daarbij is aan de gemeenten de opdracht meegegeven om de kansrijkheid van eventuele projecten op lokaal niveau verder te onderzoeken. In Venlo ging het daarbij naast de windturbines en zon op dak op

Raadsinformatiebrief

Greenport om een tweetal potentiegebieden, namelijk het Meelderbroek (Belfeld) en 't Hanik (Lomm).

In het beleidskader Nieuwe Energie is opgenomen dat wij het van belang vinden om niet alleen te kijken naar de landschappelijke potentie van een gebied voor grootschalige opwek, maar ook naar het draagvlak vanuit de omgeving en de relatie met andere (met name ruimtelijke) opgaven die aan de orde zijn. Vandaar dat wij zijn gestart met het uitvoeren van een tweetal gebiedsverkenningen om de bredere potentie en draagvlak voor grootschalige energieopwekking in combinatie met andere ruimtelijke opgaven in beeld te brengen. Energieopwek is daarmee de directe aanleiding van de verkenningen.

Status gebiedsverkenning 't Hanik

Op 26 oktober 2023 is een informatiebijeenkomst georganiseerd om de resultaten van de interviews en het concept rapport (zie bijlage 1) te presenteren aan de betrokkenen. De presentatie is door het adviesbureau Wiebenga gegeven waarbij enkele ambtenaren van de gemeente aanwezig waren. Naar aanleiding van deze terugkoppeling is er een gezamenlijke brief (bijlage 2) en overige berichten binnengekomen over de avond en de zorgen die met name de bewoners hebben over de komst van grootschalige opwek. Een aantal van de afzenders van de gezamenlijke brief hebben deze gericht aan ons als college en uw raad. Naar aanleiding van de brief heeft uw raad op 11 november 2023, 29 artikel 44 vragen gesteld welke wij als college op 21 december hebben beantwoord. In de tijd sinds de presentatie is er geen formele communicatie geweest met de betrokkenen. De reden hiervoor is dat het projectteam de verschillende zorgen en opgaven uit het rapport en de brieven zorgvuldig heeft onderzocht. Onder het kopje communicatie hieronder wordt het komende communicatieproces geschetst.

Ondanks het feit dat men begrip heeft voor de noodzaak om de energietransitie verder vorm te geven, kunnen wij uit de resultaten van de interviews (zie rapport in bijlage 1) en de aansluitende bijeenkomst op 26 oktober 2023 concluderen dat er weinig draagvlak onder de bewoners in 't Hanik is voor grootschalige energieopwekking. Daarnaast zien we dat de locatiekeuze van het gebied vragen oproept. Wel zien we dat er een behoefte is om overige gebiedsgerelateerde zaken op korte termijn op te pakken.

De opgehaalde informatie wordt ondergebracht en gewaarborgd binnen de verantwoordelijke afdelingen.

Status gebiedsverkenning Meelderbroek

In de Raadsinformatiebrief (RIB nummer 13) van februari 2023 is als vervolgproces voor het Meelderbroek aangegeven dat wij de focus te leggen op het creëren van draagvlak in de omgeving. Dit doen we door als eerste te investeren in het opbouwen van een netwerk en het verbinden van belanghebbenden. Dit wordt georganiseerd in gezamenlijkheid met de gemeente Beesel die voor het gebied 't Brook een vergelijkbaar proces doorlopen.

In het Meelderbroek volgen we hetzelfde traject als in 't Hanik (tijdelijk stoppen met de gebiedsverkenning) waarbij we voldoende tijd inruimen totdat er meer duidelijkheid is over de verschillende opwekkingsnormen en ruimtelijke programma's. We blijven wel betrokken bij het

Raadsinformatiebrief

bouwen van het netwerk in het gebied en nemen hier gezamenlijk met gemeente Beesel een actievere rol in.

De regionale doelstelling en uitdagingen voor energieopwek

Naast het beperkte draagvlak vanuit de omgeving, zijn er ook een aantal andere factoren die de realisatie van grootschalige energieopwek op korte termijn complex maken.

- Sinds de vaststelling van het beleidskader Nieuwe Energie in 2022 is er zowel vanuit landelijk als lokaal perspectief veel veranderd. Vanuit het Rijk is onder andere de kamerbrief van Minister de Jonge van 26 oktober 2023 gepubliceerd, die pleit voor toenemende terughoudendheid ten aanzien van zonne-energie op landbouwgrond. Daarnaast worden ook de afstandsnormen en kaders voor windturbines mogelijk aangescherpt door de raad van State. Dit wordt vormgegeven in het Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving en het milieueffectrapport. Het plan is om per 1 juli 2025 het (ontwerp)besluit in werking te laten treden.
- De Venlose gemeenteraad heeft het college middels een motie opgeroepen om geen initiatieven met zonne-energie op landbouwgrond dan wel natuurgronden meer toe te staan.
- De energie-infrastructuur is nog steeds niet op orde. De aanhoudende netcongestie maakt dat nieuwe projecten ook vanuit een technische invalshoek op de korte termijn lastig realiseerbaar zijn.
- Er zijn verschillende ruimtelijke onderzoeken in voorbereiding zoals het Limburgs Plan Landschappelijk Gebied, het nationaal park Maasduinen, en de POVI waardoor er veel onduidelijkheid is over hoe het gebied in Lomm zich gaat ontwikkelen.
- De RES NML doelstellingen blijven onverminderd van kracht. Er zijn nog veel uitdagingen om de doelstellingen van zowel 2030 maar ook na 2030 te halen.

Vervolgproces gebiedsverkenningen en herziening beleidskader Nieuwe Energie

Gezien de hierboven genoemde uitdagingen en de opgave om alsnog energie op te wekken wordt deze fase van de gebiedsverkenning voor 't Hanik afgerond en wordt een vervolg hiervan tijdelijk opgeschort. Er kan op dit moment geen vorm gegeven worden aan een verdere invulling van het vervolgproces van de gebiedsverkenningen in 't Hanik en het Meelderbroek voor wat betreft energieopwekking, gelet bovengenoemde punten.

Dat we deze fase van de verkenning nu afronden, betekent niet dat we voor de toekomst de mogelijkheden voor grootschalige opwek uitsluiten. Het betekent wel dat we de komende periode niet actief gaan zoeken naar locaties en projecten, maar eerst in beeld brengen hoe de kansen voor grootschalige opwek veranderen met de verschillende vormen van wetgeving. Om dit vorm te geven willen wij in 2024 een herziening van het beleidskader Nieuwe Energie plaats laten vinden. Dit is deel van de vaste cyclus van het beleidskader zoals vastgesteld door uw raad.

Communicatie

Om de betrokkenen in het gebied 't Hanik goed te informeren wordt er een informatiebijeenkomst gepland op 4 april 2024, waarbij de personen die geïnterviewd zijn en de aanwezigen van de afgelopen bijeenkomst van 26 oktober 2023 uitgenodigd zijn.

Raadsinformatiebrief

De belanghebbenden in Belfeld zijn al eerder (3 april 2023) tijdens een buurtbijeenkomst geïnformeerd over het proces.

Vervolprocedure raad

Op het moment dat we een volgende stap zetten in een van de twee gebiedsverkenningen zullen wij u daarover schriftelijk informeren.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Bijlagen

1. Rapportage gebiedsverkenning Hanik 28-11-2023
2. Mail_7119_Def.Brief gemeente Venlo namens bewoners Hanik